

Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii rok szkolny 2017/18

Szkoła Podstawowa nr 11 w Gorzowie Wlkp.

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
2. Statut Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego

I. Postanowienia ogólne.

1. Przedmiotem oceny są:

- a) wiadomości;
- b) umiejętności;
- c) postawa – przygotowanie do lekcji, aktywność, systematyczność, samodzielność w pracy, współpraca w grupie, praca domowa, prezentacja przygotowanej przez siebie samodzielnie pracy oraz przygotowanie do zajęć.

2. Obszary aktywności oceniane na lekcjach geografii:

- a) wiedza i umiejętności oceniane w formach: odpowiedzi ustnych, kartkówki,
- b) sprawdzian pod koniec działu,
- c) sprawdzian z umiejętności praktycznych (czytanie mapy, interpretacja rysunku, orientacja w terenie, dokonywanie podstawowych obliczeń stosowanych w geografii),
- d) sprawdziany ze znajomości mapy,
- e) praca na lekcji (indywidualnie i w grupie),
- f) aktywność na lekcji,
- g) praca domowa,
- h) praca długoterminowa (prezentacja, projekt, pomoce dydaktyczne),
- i) udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych,
- j) wykonywanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem jak i wykraczające poza program.

3. Kryteria ocen poszczególnych form aktywności.

- a) **odpowiedzi ustne** - zrozumienie polecenia, zgodność wypowiedzi z tematem, stosowanie terminologii geograficznej, interpretacji, posługiwanie się mapą podczas wypowiedzi,
- b) **prace pisemne** - zwięzłość odpowiedzi, zrozumienie poleceń, umiejętność analizy map, wykresów, tabel, diagramów, znajomość pojęć i faktów, tworzenie własnych informacji na podstawie materiału źródłowego,
- c) **praca na lekcji** - umiejętność działania zgodnie ze wskazówkami nauczyciela, stosowanie zasad pracy w zespole, umiejętność argumentowania i wnioskowania, dostrzeganie problemów i ich rozwiązywanie, pomoc innym,

d) **aktywność na lekcji** - umiejętność pełnego wypowiedzania się, wnioskowanie, dostrzeganie prawidłowości, częstotliwość prawidłowych odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczyciela,

e) **praca długoterminowa** - staranność wykonania pracy, dobór treści i logika wykonanej pracy (np. prezentacji multimedialnej), umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji, sposób zaprezentowania pracy kolegom oraz ustosunkowanie się do przedstawionych zagadnień, zdolność do zainteresowania pracą odbiorców.

II. Obowiązki ucznia.

1. Uczeń powinien być:

a) przygotowanym na każdą lekcję geografii tzn.: posiadać zeszyt przedmiotowy, ćwiczenia, pisemne zadania domowe, podręcznik i inne wymagane przybory/materiały,

b) zgłaszać brak zadania domowego na początku lekcji; zgłoszenie braku zadania domowego w trakcie lekcji lub pod koniec skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej,

c) reagować na polecenia nauczyciela i wykonywać notatki,

d) uzupełnić braki w przypadku nieobecności (uzupełnić zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń oraz umówić się na osobny termin kartkówki lub sprawdzianu, jeśli taki miał miejsce),

e) poprawić pracę klasową lub sprawdzian, jeżeli otrzymał ocenę niedostateczną,

f) po otrzymaniu na lekcji sprawdzonej pracy pisemnej zapoznać się z jej wynikiem i ewentualne zastrzeżenia niezwłocznie zgłosić nauczycielowi; późniejsze zastrzeżenia dotyczące poprawności zapisów odpowiedzi, zmiany udzielonej odpowiedzi na inną nie będą respektowane.

III. Ocenianie bieżące

1. Ocena jest informacją o spełnianiu wymagań edukacyjnych według kryteriów:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- z prac pisemnych uzyskuje 96 – 100 % punktów,
- osiąga oceny celujące oraz bardzo dobre z innych form sprawdzania wiedzy,
- posiada wiedzę, która pochodzi z różnych źródeł i jest oceną samodzielnych poszukiwań i badań;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- z prac pisemnych uzyskuje 86 – 95 % punktów,
- osiąga oceny bardzo dobre i dobre z innych form sprawdzania wiedzy,
- sumiennie wywiązuje się z zadanych prac i poleceń nauczyciela;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- z prac pisemnych uzyskuje 70 – 85 % punktów,
- poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań i problemów oraz posługuje się językiem danego przedmiotu,
- uzyskuje oceny dobre z innych form sprawdzania wiedzy;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- o uzyskuje z prac pisemnych 51 – 69 % punktów,
- o potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela,
- o uzyskuje oceny dostateczne z innych form sprawdzania wiedzy;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- o uzyskuje 31 – 50 % punktów z prac pisemnych,
- o przy pomocy nauczyciela jest w stanie wykonywać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- o z prac pisemnych uzyskuje 0 – 30 % punktów,
- o nie rozumie prostych poleceń, wymagających zastosowanie podstawowych umiejętności i przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy,
- o wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki,
- o braki uniemożliwiają mu edukację na następnym etapie nauczania.
- o nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej potrzebnych do kontynuowania nauki.
- o nie posiada podstawowej orientacji na mapie,
- o nie wykonuje zadań domowych,
- o nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika,
- o nie pracuje na lekcji, nie wykonuje zadań z zeszytu ćwiczeń
- o nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie,
- o w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań

2. Ocena semestralna wynika z ocen cząstkowych a ocena roczna z oceny semestralnej i ocen cząstkowych drugiego semestru (**nie jest średnią arytmetyczną**).

3. Jeśli podczas pisania sprawdzianu (testu) lub kartkówki uczeń zostanie przyłapany na nieuczciwym zachowaniu („ściągnięciu”, rozmawianiu, korzystaniu z telefonu komórkowego itp.), otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

IV. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów na geografii.

1. Wagi ocen.

- o PRACA KLASOWA – **waga 3** – godzinny sprawdzian wiadomości obejmujący materiał większy niż 3 ostatnie tematy, praca literacka.
- o KARTKÓWKA – **waga 2** – 15-minutowy, niezapowiedziany sprawdzian wiadomości i umiejętności obejmujący 3 ostatnie tematy lekcyjne.
- o SPRAWDZIAN UMIEJĘTNOŚCI PRZEDMIOTOWYCH – **waga 3** – 15-20- minutowy sprawdzian dotyczący umiejętności związanych ze specyfiką przedmiotu (np. znajomość mapy, wzorów, itp.).

- PROJEKT DŁUGOTERMINOWY – **waga 2** – prezentacja, doświadczenie itp. zadania z wydłużonym terminem.
  - ODPOWIEDŹ USTNA – **waga 2** – obejmuje trzy ostatnie tematy z treści programowych, zadania wykonywane przy tablicy lub mapie.
  - ZADANIE DOMOWE – **waga 1** – ćwiczenia, notatki, zadania mające na celu utrwalenie zdobytych na lekcji umiejętności.
  - AKTYWNOŚĆ – **waga 1** – aktywne uczestniczenie w lekcji nagradzane „+”, wykonywanie zadań poleconych przez nauczyciela podczas lekcji.
  - KONKURSY PRZEDMIOTOWE – **waga 3** – udział w konkursie na poziomie co najmniej rejonowym.
  - INNE FORMY – **waga 1**
2. Przeprowadzenie pracy klasowej, sprawdzianu z umiejętności przedmiotowych następuje w terminie co najmniej jednego tygodnia od powiadomienia uczniów o zamiarze ich przeprowadzenia przez nauczyciela przy jednoczesnym udokumentowaniu faktu powiadomienia uczniów wpisem w terminarzu dziennika elektronicznego.

V. Częstotliwość różnych form sprawdzania i oceniania.

1. Każdy uczeń powinien otrzymać w sposób systematyczny, równomiernie w trakcie każdego półrocza, bieżące oceny cząstkowe. Ich liczba powinna być proporcjonalna do ilości godzin danego przedmiotu w tygodniu:
- 1 godz. zajęć/tydzień – min. 3 oceny;
  - 2 godz. zajęć/tydzień – min. 5 ocen;
  - 3 godz. i więcej – min. 7 ocen.
2. Praca klasowa odbywa się po zakończeniu działu, sprawdzian z umiejętności przedmiotowych w zależności od potrzeb i realizowanego materiału.
3. We wszystkich formach oceniania wiadomości i umiejętności uczniów stosuje się pełną skalę ocen.
4. Prace klasowe / sprawdziany są zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem a każda nieobecność na lekcji, na której odbywa się pisemne sprawdzenie wiedzy skutkuje wpisaniem do dziennika znaku „0”; brakującą ocenę uczeń ze sprawdzianu lub testu powinien uzupełnić a uzyskaną ocenę wpisuje się w miejsce „0”.
5. Diagnozy wstępne, próbny sprawdzian ósmoklasisty oraz próbny egzamin gimnazjalny są przeprowadzane w celu uzyskania informacji służących modyfikacji planu dydaktycznego przez nauczycieli oraz ukierunkowania pracy własnej uczniów; wyników tych prac nie przedstawia się w skali ocen szkolnych i nie mogą mieć wpływu na klasyfikacyjne oceny z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych.

VI. Zasady poprawiania niekorzystnych wyników.

1. Terminy sprawdzania prac pisemnych przez nauczycieli:

- godzinne sprawdziany pisemne oraz sprawdziany w formie testów zadań otwartych – do 14 dni;
- pozostałe formy (kartkówki, testy zadań zamkniętych) – do 7 dni;
- referaty, albumy, projekty – do 21 dni;

2. Poprawa ocen niedostatecznych ze sprawdzianów pisemnych:

- a) uczeń powinien poprawić ocenę niedostateczną z pracy pisemnej (sprawdzian, praca klasowa) w terminie do 21 dni od daty uzyskania informacji o ocenie i tylko jednorazowo;
- b) obie oceny są wpisane do dziennika z tą samą wagą i brane pod uwagę przy wystawianiu klasyfikacyjnej oceny śródrocznej i rocznej;
- c) za zgodą nauczyciela, uczeń może poprawiać niesatysfakcjonujące go oceny, inne niż niedostateczna;
- d) uczeń ma możliwość przesunięcia terminu poprawy oceny niedostatecznej, gdy w wyznaczonym przez nauczyciela terminie był nieobecny a jego nieobecność jest usprawiedliwiona.
- e) nauczyciel jest obowiązany do udzielenia uczniowi pomocy w trakcie uzupełniania braków, które były przyczyną otrzymania oceny niedostatecznej przez ucznia.

VII. Nieprzygotowanie się ucznia do zajęć.

1. Każde nieprzygotowanie do zajęć, w szczególności brak zadania domowego, brak podręcznika, zeszytu lub przyborów, uczeń zgłasza na początku lekcji.
2. Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do zajęć z danego przedmiotu bez podania przyczyny:
  - o 1 raz , jeżeli zajęcia odbywają się 1 raz w tygodniu
  - o 2 razy , jeżeli zajęcia odbywają się 2 razy w tygodniu .
3. Nieprzygotowanie odnotowuje się w dzienniku lekcyjnym jako skrót „np”,
4. Prawo do zgłoszenia nieprzygotowania nie dotyczy lekcji powtórzeniowych i prac pisemnych.
5. Przy braku ćwiczeń czy zadania domowego w dzienniku zaznacza się „-” (za trzy minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną).
6. W wypadku, gdy uczeń zgłasza nieprzygotowanie do zajęć z przyczyn losowych, sprawdziany obejmujące większą partię materiału (powyżej 3 tematów), przenosi się maksymalnie o 2 tygodnie od daty jego prośby.
7. Jeżeli uczeń był nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia braków w zeszycie przedmiotowym bądź w zeszycie ćwiczeń.
8. W przypadku dłuższej nieobecności, uczeń ma obowiązek uzupełnić **zaległości w ciągu 5 dni roboczych od momentu powrotu do szkoły**. Jeżeli z powodu tej nieobecności uczeń nie przystąpił do sprawdzianu lub pracy klasowej, jest obowiązany do ich napisania w terminie **nieprzekraczającym 2 tygodni**.
9. W przypadku choroby ucznia, trwającej ponad 3 dni, w okresie bezpośrednio poprzedzającym termin obowiązkowej formy oceniania, uczeń może nie przystąpić do niej, ale ma obowiązek przystąpienia do niej w terminie ustalonym przez nauczyciela, nie dłuższym niż tydzień.

VIII. Informacja zwrotna

1. Nauczyciel – uczeń:
  - a) informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania,
  - b) wspiera ucznia w codziennej pracy i w samodzielnym planowaniu rozwoju
  - c) motywuje ucznia do dalszej pracy i nagradza wysiłek ucznia,
  - d) nauczyciel jest zobowiązany do udzielania uczniowi informacji zwrotnej, informacja zwrotna może mieć formę pisemną lub ustną.

2. Nauczyciel – rodzice:

- a) informuje o wymaganiach i kryteriach oceniania,
- b) informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,
- c) dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce,
- d) informacja zwrotna może mieć formę pisemną lub ustną.

IX. Procedury informowania ucznia i rodziców o wymaganiach edukacyjnych i sposobach oceniania.

1. Uczeń jest informowany o przedmiotowym systemie oceniania na pierwszej lekcji geografii w danym roku szkolnym, co potwierdza uczeń wpisem w zeszytcie przedmiotowym.
2. Wystawiane oceny są odnotowywane w dzienniku lekcyjnym oraz na pracach pisemnych.
3. Z odpowiedzi ustnej uczeń jest informowany o otrzymanej ocenie na danej lekcji.
4. Rodzice na bieżąco monitorują oceny i adnotacje nauczyciela w zeszytcie dziecka.
5. Indywidualne spotkania rodziców z nauczycielem odbywają się w czasie zebrań, konsultacji lub po wcześniejszym umówieniu za pośrednictwem dziennika elektronicznego czy telefonu.
6. Na 14 dni przed roczną (śródroczną) klasyfikacją nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego ocenie rocznej (śródrocznej) za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
7. Przekazywanie pisemnej informacji o zagrażającym uczniowi nieklasyfikowaniu z zajęć oraz o przewidywanej śródrocznej (rocznej) ocenie niedostatecznej odbywa się na 30 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
8. Ostateczną ocenę śródroczną (roczną) wystawia nauczyciel najpóźniej na dzień przed terminem klasyfikacji.
9. Ocenę śródroczną (roczną) wystawia nauczyciel na podstawie ocen cząstkowych z uwzględnieniem wagi ocen oraz - po uwzględnieniu: postępów ucznia, aktywności, systematyczności i pilności, samodzielności pracy, rozwoju języka geograficznego.
10. W przypadku otrzymania przez ucznia oceny niedostatecznej na koniec półrocza, nauczyciel określa zakres materiału i wyznacza termin zaliczenia (2 miesiące) .
11. Ustalona przez nauczyciela na koniec półrocza /roku szkolnego ocena niedostateczna może zostać zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

X. Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami .

1. Uczniowie ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi korzystają z dostosowania wymagań w zależności od stopnia stwierdzonych trudności z uwzględnieniem specyfiki przedmiotu. Szczegółowe zasady pracy z tymi uczniami w ujęciu indywidualnym, z uwzględnieniem zaleceń poradni psychologiczno – pedagogicznej, znajdują się w dokumentacji szkolnej.
2. Przykładowe metody i formy ułatwiające opanowanie materiału dla uczniów z dysfunkcją :
  - a) uczniowie z dysleksją – zgodnie z indywidualnymi zaleceniami PPP , np. : wydłużenie czasu wykonywania pracy pisemnej ,
  - b) uczniowie z dysgrafią – zgodnie z indywidualnymi zaleceniami PPP, np.: wydłużenie czasu wykonywania pracy pisemnej, pomoc w zadaniach i ćwiczeniach z wykorzystaniem map i map konturowych, przy ocenie prac

pisemnych oddzielanie przekazane treści od nieprawidłowości ortograficznych, złagodzenie ocenianie dotyczące znajomości nazw geograficznych (uznawanie odpowiedzi za poprawną jeśli jest tylko błąd literowy)

c) uczniowie z orzeczeniem – zgodnie z indywidualnymi zaleceniami PPP , np :

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawianie większej ilości czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- wolniejsze tempo pracy,
- indywidualne i odrębne instruowanie uczniów.